

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAŞ Y ANUNCIŞ

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

10 CÉNTIMS

SURT LOS DISSAPTES

10 CÉNTIMS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. 2
Los subscriptors del interior reben
las obras del folletí encuader-
nadas.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, segón.
Bussó á la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent. . . . . 10 cts.
» extraordinari. . . . . 15 »
Los números atrassats son al ma-
teix preu y sense folletí.

MOSSEN JASCINTO VERDAGUER

Entre 'l nostres grans poetas mereix d' un modo indiscutible, esser colocat Verdaguer. Lo seu poema épich *La Atlántida* va sorprendre á tothom l' any 1877 al guanyar un premi en los Jochs Florals y pot assegurar-se que aquella obra feu fixar la atenció dels crítics castellans en nostra literatura que fins alas horas bé pot dir-se que la miravan ab menyspreu.

Balaguer y Briz, ab anterioritat, havian merescut l' honor de ser traduhts al francés y al inglés, distinció obtinguda en aquell temps per ben poch, pero

Verdaguer lográ veurer son primer poema traduht á diferents llenguatjes y rebre felicitacions entusiastas dels primers poetas contemporanis.

La literatura catalana deu restarli donchs agrahida per haber extés lo camp de sos admiradors, d' una manera tan agradable com inesperada.

Canigó, es altre de las sevas produccions de importancia y també poema de renóm.

Es de admirar en aquest escriptor igualment los seus cants épichs y patriótics, com los seus cántichs místichs, en cual género no te imitador, no ja á Catalunya, sino tampoch á Espanya. Son exemple de lo dit, infinitat de composicions religiosas d' una tendresa que admira, tals son sos *Idilis* y *cants místichs*, *Lo Romani de Sant Joan* y molts d' altres.

Las obras d' aquest autor no deurían faltar en en cap de las llibrerias dels aymadors de nostras bellas lletas.

B.

TEATRO CATALÁ

J. C.—Comedia en un acte, en vers, d' autor anónim. Estrenada la tarde del 17 en la Societat Roger de Flor.

Satisfactori y merescut, es l' éxit que obtingué aquesta joguina. Si bel' argument te escassa novetat, en cambi lo diálech, á més de estar ben versificat, abunda en acudits bonichs y de bona lley, denotant una ploma experta. Per més que la concurrencia, qu' era distingidissima, insistí molt, demanant á l' autor, aquest no volgué presentarse. Poguerm averiguar que son apellido es Pujol.

Lo desempenyo encare que un xich insegú, sigué voluntariós, á cárrech de las Srtas. Maria y Montserrat Faura y dels Srs. Casanovas, Febrer y Sala.

X.

CARTA ALS PARES

«... y posi qu' estich malalt y que si no envian cuartos aviat... tu no 'm vols tenir més á dispesa.»

PUNTS GARDINALS

NOTAS HISTÓRICAS (1)

La sala del Congrés, presentaba un magnífich cop de vista lo dia d' apertura.

S' aprobaren las actas á 82 representants, y lo públich omplia á vessar tot l' espay que va destinarse al objecte, es á dir, lo restant del teatro, esceptuada la platea.

La mesa, va situarse en lo palco escénich, convenientment decorat ab severitat; y l' acte de prometer los representants no pertanyer desde aquells moments á cap partit de política madrilenya, se portá á efecte d' una manera imponent, fentse la jura posant la mà damunt del antich llibre de las Constitucions de Catalunya.

Verificada tan notable y patriótica ceremonia, lo President declaró oberta la tasca del Congrés.

Heus aquí en extracte los acorts presos, á cual mes importants:

1. Procurar que Catalunya, dintre de la nacionalitat espanyola, formés un sol Tot, cuals representants cuidessin dels interessos del antich Principat, puig aixi ho aconsellan la naturalesa y la historia; tenint present pera la divisió administrativa interior, los diferents interessos de las comarcas naturals ó históricas.

2. Procurar per tots los medis legals, que la llengua catalana sia declarada oficial espanyola, al costat y al nivell de las demés que 's parlan en la nació.

3. Procurar la conservació de nostra legislació civil, y sa depuració dels elements estranys que han lo grat introduirhi, y lo medi de poder donarli la movilitat, de que tota legislació te precisió absoluta pera adaptarse á las necessitats del estat social del pais hont es vigent.

4. Consignar que tenint legislació civil especial, diferent y fins oposada á la de altrás regions espanyo-

(1) Vegis lo número 122.

las, es lógica y fins necessaria pera la bona administració de justicia, la existencia d' un Tribunal Suprém catalá, encarregat de la interpretació de nostras lleys, y de formar jurisprudencia ab arreglo á las mateixas.

5. Que la administració del pais, sia també catalana.

6. Ser proteccionistas de la industria del pais nostre, pero entenent que no es sola nent la protecció arancelaria lo que deu procurarse, donchs que son infinitas las causas d' ordre moral y material que impedeixen als productes manufacturats catalans, lo lluytar ab ventatja ab los de nacions extrangeras, millor administradas que la nostra.

7. Procurar que Catalunya sia consultada ants de votarse los pressupostos generals del Estat espanyol, y que s' imposi als nostres representants á Corts la obligació de defensar la opinió que lo pais reunit en forma legal, dongui respecte als mateixos.

De la correcta interpretació dels acorts de aquest según congrés, se desprén que al entrar lo catalanisme á fer vida pública é intervenir en la política palpitant, ho va fer guiat per lo noble desitj de reivindicar los drets morals de la Catalunya d' avuy en consonancia ab la Catalunya histórica, y á aprestarse á la defensa dels interessos materials de la regió nostra.

Que lo fruit de las deliberacions de dita Assamblea, pecan algun tant de vaguetat, es cosa certa, pero deu tenirse en compte que ells son los primers passos del infant que comensa á caminar y que 's tractaba de reunir voluntats y sumar forsas, pera lo cual, no podía baixarse á detallar gaire, á fi de enfortir lo núcleo de gent que venia engruixint las filas de la nova tendencia que, com á sava sana y reformadora, ha de reforzar tart ó dejorn lo malaltis cos de la nació espanyola.

Mes, ab vaguetat ó no, precis es reconeixer que los acorts del tantas vegadas mentat cos deliberant, son la sòlida basamenta en que s' apoya tot lo sistema regional particularista catalá, y que si bé avuy hem adelantat en la fixació y concretament de doctrina, los traballs posteriors no han estat altra cosa que lo desseuotllo estudiat pero natural dels punts cardinals que llavoras varen dibuixarse.

J. S.

**

Si no m' has de dar ton cor,
 si m' has de despreciá airadã
 fent de ma hermosa il usió
 una realitat amarga,
 mátam, ó sino la pena
 y amargura barrejadas
 ho farían, que 'l mes trist
 es viurer sens esperansa.

Pero si encesa en amor
 t' has de llensá á mi alocada,
 convertint en realitat
 lo que jo tan sols somiava,
 mátam tu, perquè allavors
 mon cor que viu de esperansa,
 al tenir lo que volia
 te deixaria matante.

JOSEPH ESCAHS Y VIVED.

L' ESTIU

«Al estiu tota cuca viu», lo cual no es veritat, puig fa poch dias un diari, nos duya la noticia de que á Fransa havian mort quatre personas d' asfíxia de calor.

Després resulta que per aquest temps lo cólera y la febre groga en un punt ó altre treuhen lo nas, fent mes victimas que 'l fum de sabots en habitacions invadidas per certas repugnants bestioletas.

Tambè son numerosos los ofegats prenent banys.

Aixís mateix se contan per cents los que fan l' últim badall tips de ton átechs amenisats ab aygua.

Un altre adagi 'ns aménassa observantnos bonament que «pe 'l Juliol ni dona ni caragol» y «per l' Agost ni dona ni most.»

No fassin lo plaga anant pel sol perque una soleyada du á la fossa ó á la bojería.

Son perillosos los acoloraments seguits d' un gelat, encara que sia de la Orxateria Valenciana.

Y las serps mossegan mes verirosament y 'ls gossos se tornan rabiosos ab mes frecuencia y 'l tocino fa l' efecte d' una intoxicació.

Vaja, que mirat per aqueix cantó, no hi ha temps mes horrorós que l' estiu.

Pero.....

Tot te 'l seu pero, sino que 'l d' aquest article, es un pero bonich al revés de tots los peros.

Que be s' está sota un arbre, cuan lo sol mes pica, respirant l' oreig que bressola 'ls boscos, cerregat de flayres resinosos; sentint sos fresquivols patoneigs sobre las galdas sedentas de tan voluptuosas caricias y lliscant adormidor damunt del front carregat de pensaments tendres.

Lo blau del cel es la pura imatge dels ulls de nostra enamorada; las flors de la terra semblan papallonas captivas d' encantaments; las estrelles de la nit son notas auríferas de la armonía universal que traduheixen en lo cor de las salzeredas los desvetllats rossinyols.

Natura 's cubreix de bon mati ab las perlas de la rosada nocturna; las vinyas se rubleixen de grans d' assabatxe y enmaraperlats; los segadors coronan de rosellas á sas companyas, coloradas pel sol com las donas de morería.

Lo cloquer del poble, senyala l' oració del vespre ab mes armonía, desde 'l campanar que 's destaca majestuós y atractivol damunt dels colors ataronjats del horisó al pondres lo sol, humitejant los ulls per lo recort als morts anyorats y per las ilusiones mes promptes á realisarse.

Las fonts amagadas entre 'ls marges y las verdissas, dintre 'ls boscos y las salzeredas, se veuhen al cap-vespre concorregudas per joganers enamorats. que 's par-teixen la xacolata ó 'l sucre á mossadetas, dihentse mil tonterías á l' orella, ben arrimadets, mirantse ab ulls brilladors per la emoció, indiferents á tot cuant los rodeja com si estessin sols al mon...

¡Ah! l' estiu, vist per aquest cristall del amor y la poesia, que n' es de bell y de tendre!

Las festas majors ab sas balladas y castells de focs; ab las morratxas per la part de llevant, y 'ls xiquets de Valls per la de ponent; las prédicas en los oficis, los rams que s' encantan pera ferne distingit present á la preferida del cor; las coblas que endormiscadas de tantas nits perdudas anant d' una vila á l' altra, animan al poble fent lo cerca-vila; lo llevant de taula; lo ball dels casats; la professó presidida per l' Ajuntament, reuneixen las familias al voltant de la taula de la casa payral; l' estudiant conta sos progressos als seus parents; lo promès s' asseu al costat de la pro-mesa; l' heréu explica á sos germans l' estat de la hisenda, l' avi plora de goig veyentse reproduhit en los que l' amanyagan ab afectuosa sollicitud, y tot es alegria y expansió, sortint á taula lo vi de cinquanta anys enrrera; la fruyta assahonada del hort; lo pa fet ab lo

blat de la cullita d' enguany; lo most de las vinyas ben cuydadas per lo gran; las estovallas teixidas ab lo lli que fla l' avia; l' arrop que la jove reparteix com á mostra de sa trassa...

Miréu com los de ciutat se preparen pera sortirne depressa. Omplen carrils, pujan á las tartranas, assaltan los ómnibus, los caballs trotan excitats per la tralla y 'ls crits dels majorals.

Ja us hi podéu quedar á ciutat los que no teniu parents á fora.

Aneu á la mar bella, á assureus á las aceras dels cafés, á rebre empentas al Tívoli, á suar al Circo Ecuestre, espatlleu lo calsat passejant amunt y avall del passeig de Gracia; estasiuevos ab las flors de la Rambla de Sant Joseph y ab los cants dels aucells de la d' Estudis, aturdits per la renglera de cotxes y tranvias que no deixan espay viable per cap banda de las Ramblas.

Pero, deixeu-mhi passar la nit de Sant Joan encara á Barcelona; ab sos focs y sos clavells; anant á la font del Gat ó á la font Trobada. Després ja 'n parlarem.

—A veure, dich als de casa; passém revista als parents de fora: veyám ahont radican los que mes bé 'ns puguin rebre; aquells que s' hostatjaren quinze dias á casa cuan las festas de Colon. Hi anirém á buscarhi las tornas. Los hi pujarém una catxutxa pel petit, una brusa pel mitjá y una cartera pel gran; que aixís ab pochos cuartos ne sortirém; cuan traguém la rifa ó 'l govern ros condoni las contribucions, allavors nos farem una torreta á Sarriá ó á Vallvidrera... per ara refresquéu lo vi ab l' aygua de la font... gaudimnos ab lo esquifit jardí del darrera de casa, y esplayemnos ab las fruytas de la Boquería, fent que sia cert alló que deyam al comensar: «al estiu tota cuca viu.»

S. ALSINA Y CLÓS.

Oh! es un tuno, es un plaga, es un Tenorio... que paga.

SERVEY DE HORA

BADALONA.—La funció que diumenge últim per la tarde doná la companyia Borrás, en lo teatro «Zorrilla», terminá ab la divertida pessa *Un dinar á Miramar*.
A.

SANS.—En lo teatro de la «Reunión Familiar», de Hostafranchs, diumenge al vespre se doná una important funció. Se posá en escena lo preciós drama *Sota terra* que obtingué un acabat desempeñyo á carrech de la Srta. Sala, Sra. Gabarró y dels Srs. Voltas, Homs, Artigas y altres.

Acabá ab la bonica pessa, *La sala de rebre*. La direcció á càrrech de D. Manuel Artiaga siguió molt acertada.

Demá en lo teatro «La Familiar Obrera de Sans» tindrà lloch una gran funció de òpera baix la direcció del Mtr. Barata y prenenhi part los celebrats artistas Visconti, Bordabio, Brotat y altres de reconegut mérit.—S.

SABADELL.—Las obras que la companyia Catalana posá en escena diumenge passat, foren, per la tarde *La creu de la musta* y *A sants y á minyons...* y per la nit *Las claus de Girona* y *Pintura fi de sigle* y dijous, *L' Apotecari d' Olot* y la pessa *Un mal tanto*—Ll.

TARRASSA.—La companyia del Romea, doná disapte, 11 del corrent, una representació de la comedia *Lo joch dels disbarats* y representá també la pessa *Carlos I* la que feu que la concurrencia rigués y sortis plenament satisfeta del teatro.—L.

BLANES.—Lo diumenge, dia 17 del corrent, en obsequi á D. Just Solsona, que accidentalment se trobava en aquesta vila; se celebrá una vetllada literari-musical organizada per los admiradors de dit senyor en los espayosos salons del «Primer Cassino de Blanes».

Hi prengueren part los joves Ribas, Cornellá, Ferrer, Orench, Albert, Alemany, Rueyera y lo dit Sr. Solsona, que llegí un de sos inspirats treballs literaris y los senyors Sala, Ribas, Alberti, Ferrer y Cortés en la lectura de poesias y tocant pessas musicals los Srs. Bosch y Alberti.

Acabá ab un ball de societat, interpretant lo programa lo reputat mestre de piano D. Delfi D. lmau.

La concurrencia numerosa.—J. A. B.

MATARÓ.—Diumenge en lo «Cassino Mercantil» se doná una representació del preciós drama que actualment se reparteix en aquest periódich, *La flor de la montanya*. Agradá moltíssim, fentse mereixedors d' aplauso la Sra. Muntal y 'ls Srs. Celvo, Roig, Cardona, Clariana y Sardaños. També siguió elogiada la direcció qu' estigué á carrech de D. Geroni Soler.

Diumenge passat, la companyia Tutau doná la primera representació del drama *L' escorsó*. Agradá moltíssim y siguió demanat varias vegalas l' autor Sr. Iglesias que surti á rebre 'ls aplausos.—O. V. S.

LO CAP DE 'N JOAN BAPTISTA

En brassos d' Herodias pecadora
 Herodes foll d' amor certa vesprada
 li deya ab ronca veu: qué vols hermosa,
 demana tot cuan vulgas, si, demana
 que prompte 't será dat. Vols or y perlas,
 jardins rublerts de flors, palaus, esclavas
 que 't serveixin ab goig? y ella, traidora,
 boy donantli un petó darrera un' altre,
 contestava somrienta: Vull la testa
 d' en Baptista, senyor; y á la donota
 van portarli al instant sobre una plata
 ab los ulls entelats, la boca closa,
 juntantse 'l seu cabell, ros com espiga,
 ab las gotas de sanch que queyan rojas
 de son coll tornejat. Llavors contenta
 's va posá á dansar, mentres Herodes
 sens pensar ab lo crim que fet havia,
 un bès ruhent com foch va ferli al rostre.

J. T. Y R.

LO BON TEMPS

L' estiu es lo temps del any
 que, al revés dels dias frets,
 ofereixen dols parany
 donas, plantas y aucellets.

UN DEUTE

Tenia vint anys cuan vaig tornar-me enamoradís. Entench per aixó, qu' estimava com se fá cuan s' estima ab deliri, d' aquella manera, que la vida, per una de sas concordancias y felicitat nostra, ja no 'ns presenta may més. Es un fet, que la tria que 'ns presenta lo destí es molt escassa y enganyosa. Aquellas que nosaltres estimariam, las més, passen per devant nostre com un llamp, ó se trovan en situacions inaccessibles, y las tres ó quatre, apròximadament, que l' amor reparteix als més afortunats, surten d' entre las jovenetas que 'ls es permés evolucionar. Que cada hu repassi atentament sa vida: y veurá com las eleccions foren limitadas, referent á las que valian un xich la pena.

Aquella que jo estimave era lo tipo de la que precisament *debia* estimar, y vareig cumplir. La desgracia, volgué qu' ella no m' estimés gens, y á més fatalitat, qu' estimés al meu millor amich, l' Enrich Xipell. Y fins ell, qu' era sis ó set anys més jove que jo, estimava á l' Elvira, apassionadament. L' Enrich no 's valgué de cap trahició pera la victoria; la obtingué ab tota llealtat, era 'l preferit, fins al punt de que hauria sigut un ridícul per mí, lluytar en tan desiguals proporcions. Pero l' Enrich conegué 'l meu desespero del qu' en sentí tan gran pietat y tristesa, que á la vigilia del seu casament, vingué á trovar-me passant moltas horas procurant consolarme. Al anarsen, me digué:

—Estigas completament segur; no deixaré de pensar que tinch un gran deute contret ab tu... y que no tindré repós, fins que jo te l' hagi pagat.

Sas paraulas me conngueren, encare que 'm semblaren sols una excusa complimentosa: vaig veurer ma ditxa, irrevocablement perduda, y al cap de poch dias m' embarcaba pera l' América del Sud.

Transcorregueren los anys. Ma vida siguió poch ditxosa. Vaig casarme ab una del país en que habitaba,

bella y de dols caràcter que no pogué dissipar la meua melancolia, y tan bona companya, morí als deu anys de matrimoni, sens deixarme cap fill. Lo recort de l' Elvira no 'm fugí may, esfumant mas alegrías, ensoyint mas ambicions y tornantme misántropo. De temps en temps rebia cartas de l' Enrich, sempre plenas de provas amistosas y no descuydantse may de dirme *que ja hi pensava*.

Cap á la edat de trenta do' anys, vaig retornar á Europa, pero sens aturarme en lloch, visitant successivament Espanya, Italia y Fransa. Fins que á la edat dels trenta set que vareig tenir lo valor de ficarme, no pas encare á Barcelona, á Valencia.

Una nit del mes de Juliol en que 'm trobava en ma caseta del Cabanyal, lo criat me portá una carta que vaig reconeixer, á primera inspecció, esser de l' Enrich. Vaig obrirla distretament y al contrari de la costum del meu amich, son escrit era molt breu. Acostantme á la lámpara vaig llegir á més d' algunas fórmulas, lo següent: «Ha arribat l' hora de que 't pagui 'l meu deute, y tinch la confiança de que podré. No refugis de venir aquí, estén á la torreta de Sant Gervasi. Dilluns confio veuret, si no vinguessis, me donarias un gran disgust y tu tal vegada 't privarias de una gran felicitat!»

Aixó m' intrigá vivament. Lo passat reaparesqué palpitant; l' amor mort, esclatá com un incendi. No sé quina esperansa estranya se m' atravessá al cor, com la lliberació de l' Elvira, esperansa que no dissipaba res, ni 'm permetia reflexionar. Vaig resoldrer, obehir lo prech de l' Enrich.

* *

Cuan vaig arribar lo dilluns següent á casa del meu amich, tota quimérica esperansa estava desvanescuda. Confiaha ab alguna bona noticia, pero á res d' extraordinari. La emoció que vaig experimentar al entrar en sa torreta de Sant Gervasi sigué provocada pel recort, no per l' esperansa. Examinaba lo jardí per la finestra del saló ahont varen introduir-me, cuan vaig sentir obrir suaument la porta y al mateix temps lo soroll de un vestit. Vaig girarme, esperimentant una emoció terrible, un cop dolorós del recort del amor que 'm traspasá l' ànima. L' Elvira estava davant meu y tan igualment conservada á cuan vaig deixaria, tan radiant de joventut, que vaig temer desvaneixem. Apoyantme ab la mà á un moble y refet un xich vaig tartamudejar:

—Senyora... jo no m' esperaba pas...

Ella 'm mirá, ab tanta atenció y dolsura, que 'm reanimá.

—Com ho ha fet per conservar-se en aquesta joventut, vaig murmurar baixet.

Tampoch va respondrem. Continuaba mirantme, y ab tot me semblá tímida, fins espantadissa.

—Jo, he envellit, vaig dirli amorosament.

—Vosté no representa tenir més de trenta anys.

Aquesta vegada baixá la vista: sas galdas s' enroguiren. La alegría d' altre época reaparesqué; alatejant d' amor bellas esperansas quiméricas. Vaig acostarme á Emilia, dihentli ab certa contrarietat:

—Per qué 'l meu amich no ha sortit primer?

—Es que te de cumplir un encárrech de molt compromís.

—Pero ell ha tingut la crueltat d' haverla enviat á vosté en son lloch.

Sonrigué dolsament, enrogí més y digué:

—Ell ho ha disposat aixís. A vosté li 'n sab greu?

—Cóm no ha de sapiguermen? Era vosté—després que tant que m' ha fet sufrir—la que tenia de presentarse primer?

—Vosté, donchs, sofreix encara? digué ab tremolor

—Que no ho ha vist?

—Está ben segur de que sofreix per mi?

Aixecá sos hermosos ulls; lo que vaig llegirhi era tant dols, que no vaig poguer contenir un crit d'angoixa:

—Es molt terrible 'l preguntarmho!

—Voldria estarne ben segura, digué ab tó sumis.

Ella havia reculat un pas, tota sa atenció estava reconcentrada á mirarme. En un extrèm de l' habitació, la poca claror que hi havia sombrejava sa cara, que de vritat, no aparentava haver passat dels vint anys. Lo recort dolorós, lo desespero, l' amor ferit, una extranya voluptuositat s' apoderá de mí.

—Estiguin segura! vaig cridar ab veu enregollada.. L' estimo encare, la desitxo y l' abomino, y malehida sia la bojeria de l' Enrich que l' ha feta presentar davant meu!... Malehit sia aquest recort que vè á renovar lo meu desespero!

Se torná pàlida, y posantse la mà damunt del cor, digué:

—Aixó no es pas per culpa meua!

—Si, perque la seva culpa es haver vingut aquí, sense jo serne advertit... Lo seu crim, es l' haverse trevit á permaneixen sola davant meu!

—Es tal com volia! cridá en alta veu.

La porta se obrí; Enrich se presentá, y vegent en ma cara, pintada la cólera, encesa la mirada y preparantme á parlarli durament, adelantantsem me digué:

—Pago 'l deute!

—Cóm? que tu 'm pagas? vaig exclamar desconcertat.

—Pero, home, mira... mira bé *aquesta criatura!* repreneugé agafantme fortament la mà...

La vritat crusá com un llançap, una suavitat prodigiosa, una esperansa inmensa y terrible com una martellada. Vaig quedar sens veu, tremolant, ab l' espant al cor.

Y vaig sentir que l' Enrich demanava á la *fillsa seva*:

—Y bé, Carolina, que 't sembla, sabrás estimarlo?...

Va inclinar lo cap afirmativament, y l' Enrich continuá:

—Y tu?

—Oh! jo, vaig exclamar... jo, li consagraria la meua vida!

* *

Que afegir més? Resumint la explicació de má felicitat; vaig esser estimat, adorablement *pagat* del meu llarch sufriment, he viscut dias inefables d' un amor més intens encare que 'l de ma primera joventut. Lo dia del casament, no hi hagué ningú que 'm fes més de trenta anys: semblava que 'l dolor m' hagués conservat, en lloch de destruirme com fa ab tants d' altres. Y, cuan m' estava, la nit de las esposallas, davant de Carolina, mentres m' ajenolloba á sos peus y ella m' iluminava ab sa radiant bellesa y joventut, vingueren á portarme una carta de l' Enrich, la que tancaba un paper vell y esgroguehit, ahont vaig llegirhi: «Janer 1872, *Lo Deute*.—No'embre 1889, *Pagat*.»

No sé lo que algú hauria esperimentat al meu lloch. De mí sé que vaig cubrir lo bitllet de petons, y Carolina y jo plorarem com duas criaturas.

Trasplantat per J. XIMENO.

PER ESTALVIAR UN RAL!

—Ja no m'afaito may més, cada vegada que ho provo hi perdo un tros de galta. Jo crech que algún dia me quedaria ab lo cap á las mans.

A UMA TABERNERA

Tabernera ressalada;
vina y escolta un moment,
ara que de la taberna
ha marxat tota la gent.
No vull dirte que t' estimo,
no vull dirte que t' adoro,
no vull dirte qu' ets hermosa
y que lluny de tu m' anyoro.
Sols te faré una pregunta
si 'm promets dir la vritat:
t' he vist batejant lo ví.
Digam: ¿quin nom li has posat?

FRANCESCH COMAS POU.

TEATROS LOCALS

TIVOLI.—En la vinent setmana, nos ocuparem de la nova obra *El colegial Toto*, quins ensajos están adelantantse, al escriurer la present revista. L' obra ha sigut arreglada al castellá per l' inteligent autor Pina Dominguez

ELDORADO.—Tal com suposarem, lo benefici del Sr. Valero se vegé molt concorregut. Per ahí divendres estava anunciat lo de la simpática tiple Srta. María Gonzalez, ab un programa molt variat, lo que ajuda á suposar que 'l teatro se veuria plé com pocas vegadas.

GRANVIA.—La sort ha entrat per la taquilla d' aquesta casa. Los plens son á diari y lo favor del públich va en augment, á mida que s' escampa la fama del bon conjunt que obtenen totas las obras que 's posan en escena. Dissapte se doná la primera representació de la popular sarsuela *Cadix*, que ha proporcionat bonas entradas y ocasió de lluhiment als artistas que hi han pres part. Divendres sigué 'l dia senyalat pera l' estreno de *Gardenia*, de la que 'n teniam bonas noticias; veurém en lo número vinent, si eran ben fundadas.

JARDI ESPANYOL.—De Sant Pol al Polo Nord ha sigut l' obra que fins ara s' ha presentat ab mes ajust. Tots los artistas encaixan bé 'l seu paper, divertint al públich ab las buforadas que conté l' obra.

Pera dijous á la nit estava anunciat l' estreno de *Las reformas*.

CIRCO ESPANYOL.—Obtenen molts aplausos las obretas valencianas, que fa dias, van representantse en aquest teatro, *Milord Quico*, *Joan de la son* y *El que fuig de Deu*, son las posadas en escena últimament y rebudas ab aplauso.

CIRCO ECUESTRE.—Los célebres musicals, germans Casnell, han entussiasmat cada nit ab sos notables y variats treballs

Se preparan novetats, que han de cridar l' atenció del públich que ab tanta assidubitat afavoreix la casa.

Ja se sab, per curiositats al Circo Ecuestre.

LABRUGUERA.

Inconvenients dels monuments massa elevats

NAUS

En las onas tumultuosas
de la mar inmensa y brava,
lluytant ab lo temps que regna
una nau de poch naufraga.

Cuan un' altra, com auxili,
surt de la vehina platja;
y fent cara á la tempesta
al fi la deix sana y salva.

Del temporal de la vida
he sigut jo feble barca,
fins que ab ton amor m' has dat
l' auxili que 'l cor cercava.

PRÓSPER GÁNDARA

NOVAS

—L'acceptació obtinguda pel número anterior en que anava lo primer folletí del drama *La flor de la montanya*, sigué tant extraordinaria, que 'ns ha obligat á fer un nou tiratge, á fi de que pugan adquirirlo los que s' haguessin quedat sense. Está de venda en los kioscos y en aquesta administració.

Lo folletí del número d' avuy ocupa las planas 17 á 24 de *La flor de la montanya*.

Conforme diguerem, lo número vinent será extraordinari, ab folletí de 16 planas; preu 15 cèntims.

—Brillantíssimas resultan las festas del programa que ve celebrant la societat Roger de Flor ab motiu del tercer aniversari de sa fundació.

La funció de diumenge passat, que sigué á benefici dels pobres, se vegé favorescuda per lluidíssima y numerosa concurrència.

—Segons noticias, d' entre las composicions, que durant aquesta temporada, executarà l' Associació Coral Euterpe, forman part duas d' importants degudas al Mre. Varela Silvari: *Serenata Española*, pera orquesta, y *Per vestir sants*, á coro y orquesta.

—Demá tindrà lloch al teatro Tivoli lo tercer concert de la temporada á càrrech de l' Associació Coral Euterpe. Lo variat del programa y la tradicional distinció al dia que correspon, es de suposar del modo extraordinari que 's veurá concorregut.

—Hem tingut ocasió de veurer lo cuadro retrato de Roger de Flor, que á la Societat del mateix nom, ha regalat l' artista Sr. Batlle, en quin trevall revela disposició pera tan difícil art.

—La important revista que surt á Madrid ab lo nom de *Boletín Musical*, anuncia la publicació de un número dedicat al insigne Clavé y col·laborat en son honor, per los Srs. Castelar, Balaguer, Feliu y Codina, Brasés, Tomás y Estruch, Goula (pare y fill), Sbarbi, Breton, Caballero, Martínez Imbert, Llanos y altres.

D' aquest número se 'n repartiran alguns centenars, en un dels pròxims concerts que la Societat Euterpe celebra en lo teatro Tivoli d' aquesta ciutat.

—Magnífica sigué la vetlla celebrada dissapte passat en lo Centre Catalá; los germans Fontovas en la part musical, interpretaren ab molt art, notables composicions. Se llegiren poesias de Frederich Soler, Apeles Mestres, Conrat Roure y Soler de las Casas.

En lo número vinent nos ocuparem ab més detenció de tan important vetllada.

—A Gerona ha obtingut moltíssim éxit l' estreno de *Redimida*, obra original del general Salzedo.

—A San Sebastian, la semana passada sigueren suspesas las representacions del drama épich *Napoleon*, que una companyia francesa havia anunciat ab molt bombo.

Lo motiu d' aquest azort es degut al escándol majúscul que 'l públich promogué en la primera representació á causa, segons la prensa de la localitat, de la péssima interpretació dels actors.

—Han passat de 48000 los lectors que durant l' últim curs han concorregut á la Biblioteca Universitaria d' aquesta ciutat. Se calcula que en los deu mesos, han sigut trenta mil los volums utilitats.

—Ab més de quatrecentos cuadros ha sigut inaugurada la Exposició de Bellas Arts de Alicante. Forman també part d' ella numerosas esculpturas y una secció d' antigüetats.

—A 106 ascendeixen las composicions rebudas pera la celebració del Segon certámen literari del Ateneo Tarrasench.

—La Galeria de Figuras de Seu del Niu Guerrer, obté un éxit creixent, no hi ha dia d' exhibició que no passin de 1200 las peronas que la visitan. Es molt celebrada alguna nova figura de *mohiment*, ab que ha sigut aumentada. Las personas que desitjin alguna invitació, poden passar per l' Administració d' aquest periódich.

—Lo pròxim més de Juliol veurá la llum á Madrid una nova *Revista decenal científica literaria* ab lo títol de *La Linterna Roja*.

—S' ha posat en premsa lo tomo VIII de la *Biblioteca Popular Catalana*, lo cual contindrà las millors poesias, tan festivas com serias, del malhaurat Joseph Verdú (Gestus)

Los senyors Corresponsals poden renovar sos pedidos en la Administració, Muntaner, 10, Barcelona y en ia d' aquest periódich.

—S' ha posat á la venda en aquesta administració lo nou tomet de poesias originals de Valentí Carné (Un A Vendrellench) titulat *Lliris d' aygua*. Lo preu es de 2 rals.

CUL DE SACH

Una vegada 's trobava en certa població de Catalunya una companyia italiana d' ópera bufa.

Una nit sortint d' ensajar unas coristas, y tenint por d' anar á casa solas, varen cridar al vigilant pera que las acompanyés, missió que cumplí nostre home de una manera gustosa.

Al trencar lo carrer hont posavan las *signorinas* y donantse aquestas per suficientment acompanyadas, se despediren del vigilant ab son habitual *Buona sera*, (bona nit), á lo cual contestá aquell, interpretantho á la seva manera:

—Es vritat, no 'ns podem queixar; lo qu' es d' ensá que tenim aquest ajuntament disfrutém de molt bonas aceras.

UNA RECEPТА

Tot aixó ben preparat,
diu, que surt un vi arreglat.

HUMORADAS

Te morías per ell ipobre xicot!
pro per ara veig que no t' has mort.

UN COMPROMIS

—Vaja, que ab aquest calsat no vaig al teatro. Valdrà més que m' enllustri 'ls peus... De tots modos un cop assentat ja no 's veurà.

Coneixerás lector per ta consciencia qu' allà hont hi ha amor, no hi ha ignocencia.

Per mofarse tal volta del qu' es Sant, crech que siguié 'l dimoni que fundá al matrimoni dihentli institució del desencant.

Si 'm diuhen: què aymas més tu, 'ls dinés ó be la vida, 'ls c ntesto desseguida: la vida... me la fan; porta dinés.

La nena es la dona que respectém y la dona la nena qu' enganyém.

Per ara la vida que dona més y será sempre, la del burgés.

MR. EUGON.

ENIGMAS

TARGETA

TANA LACARTE COL
OLI DOS
PALAMÓ

Formar lo titul de duas aplaudidas produccions catalanas.

B. RUJAGA,

INTRINGULIS

Buscar un nom de dona que anantli treyent lletras del radera dongui 'ls resultats sigüents, 1. Nom d' un novelista cèlebre; 2. Nom d' home; 3. Aliment usual; 4. Consonant.

A. VILARÓ.

XARADA

La primera es musical, y la segona, animal de bona casta; part del home 'n son la tres la dos-terça, y també ho es segona-quarta. Lo que més estimarás en-eix mon, ho trobarás en tres-primera; y la tot es una part del canó de tota quart inversa tercera.

GUILLEM TORRES.

GEROGLIFICH

: : MARS
B U R R
I
+
Q I

P. Rico

Las soluciones al número próxim.

SOLUCIONS DELS ENIGMAS INSERTATS AL NÚMERO 123

TARGETA. — La flor de la montanya.

Correspondencia

Mariano Pontís, J. Estrada V., Joan Aliberch, A. Vilaró, P. Rico, August Vera y J., Celoni: anirá algo del qu' han enviat. P. Sala, son molt petits dificultant la reducció.—Guillem Torres, gracias de tot.—E. Martí, podria aprofitarse pero donaria molta feyna.—J. Grau Llanes, valdrá més que ho torni á enviar.—C. es d' aquellas cosas, qu' escrit pert molta gracia.—F. Nogué, envihi novament. Lo demés no va prou bé.

Imp. Alsina y Clóss, Muntaner, 10.